

CAPITOLUL I

11 ianuarie 2140

Numele meu este Anna.

Numele meu este Anna și n-ar trebui să fiu aici. Nici n-ar trebui să exist.

Totuși, aceasta e realitatea.

Nu e vina mea că mă aflu aici. Nu eu am vrut să mă nasc. Dar asta nu schimbă cu nimic situația. Totuși, m-au capturat devreme, ceea ce a fost bine. Oricum, așa spune doamna Pinent. Ea conduce Grange Hall. Îi spunem Matroana Casei. Grange Hall e locul unde trăiesc eu. Unde oamenii ca mine sunt crescuți pentru a deveni Folositori – „partea bună dintr-o situație rea“, spune doamna Pinent.

Alt nume nu am. Nu ca doamna Pinent. Numele ei este Margaret Pinent. Unii oameni îi spun Margaret, dar cei mai mulți îi spun doamna Pinent, iar noi îi spunem Matroana

Casei. De curând am început să-i spun și eu doamna Pincenț, dar nu de față – nu sunt proastă.

Cei care sunt în legalitate – sau Oamenii Legali – au cel puțin două nume, uneori și mai multe.

Eu nu. Eu sunt doar Anna. Oamenii ca mine nu au nevoie de mai multe nume, spune doamna Pincenț. Unul e destul.

De fapt, ei nici măcar nu-i place numele Anna – mi-a spus că a încercat să-l schimbe când am venit aici. Dar am fost un copil încăpățânat, zice ea, și n-am răspuns la nici un alt nume, așa că până la urmă a cedat. Sunt încântată – mie îmi place Anna, chiar dacă acesta e numele pe care mi l-au dat părinții mei.

Îi urăsc pe părinții mei. Au încălcat Declarația și nu le-a păsat de nimeni, decât de ei. Acum sunt la închisoare. Nu știu unde. Nici unul dintre noi nu mai știe nimic despre părinții lui. Ceea ce e foarte bine pentru mine – oricum, nici n-aș avea ce să le spun.

Nici unul dintre fetele sau băieții de aici nu are mai multe nume. Acesta e unul dintre lucrurile care ne fac diferiți, zice doamna Pincenț. Nu e cel mai important lucru, desigur – să ai un singur nume e în realitate doar un amănunt. Dar uneori nu pare un amănunt. Uneori îmi doresc să fi avut încă un nume, chiar și unul oribil, orice nume. Odată chiar am întrebat-o pe doamna Pincenț dacă n-aș putea să fiu Anna Pincenț, să-mi adaug numele ei. Asta a înfuriat-o foarte tare și m-a lovit cu putere peste cap, apoi m-a pedepsit să mănânc mâncare neîncălzită, timp de o săptămână. Doamna Larson, cea care ne predă cursul de croitorie, mi-a explicat mai târziu că a fost o insultă să sugerez că cineva ca mine ar putea avea același nume ca doamna Pincenț. Asta ar însemna că mi-e rudă!

De fapt, mai am încă un nume, dar e prenume, nu un nume de familie. Și tuturor de aici li se spune la fel, așa că în realitate nu pare să fie un nume. Pe lista pe care doamna Pincenț o poartă întotdeauna la ea, eu sunt trecută drept:

Surplus Ana.

Totuși, e mai mult o descriere, decât un nume. La Grange Hall toți suntem Surpluși. Surplus față de ce s-a aprobat. Surplus față de necesar.

De fapt, sunt foarte norocoasă că mă aflu aici. Am șansa să răscumpăr Păcatele Părinților mei, dacă muncesc din greu și devin aptă pentru a fi angajată. Doamna Pincenț spune că nu toată lumea are o astfel de șansă. În unele țări, Surplușii sunt uciși; ceilalți se descotorosesc de ei ca de niște animale.

Desigur, aici niciodată nu se face așa ceva. În Anglia, Surplușii sunt ajutați să devină Folositori altor oameni, așa că nu e chiar așa de rău că m-am născut. În Anglia, au înființat Grange Hall din nevoia de a crea servitori pentru Oamenii Legali și de aceea trebuie să muncim din greu – să ne arătăm recunoștința.

Dar nu în toată lumea pot exista adăposturi pentru Surpluși, pentru toți Surplușii care s-au născut. E ca un balot de paie pe spatele unei cămile, zice doamna Pincenț. Oricare dintre Surpluși ar putea fi ultimul pai, cel care frânge spatele cămilei. Probabil că a fi suprimat e ceva convenabil pentru toată lumea – cine ar vrea să fie paiul care frânge spinarea Mamei Natură? De aceea îmi urăsc părinții. E vina lor că mă aflu aici. Nu le-a păsat decât de ei înșiși.

Uneori îmi pun întrebări în legătură cu copiii suprimați. Mă întreb cum fac asta Autoritățile și dacă îi doare. Apoi mă întreb cum mai fac rost de servitoare și de menajere în țările

acelea dacă îi suprimă pe Surpluși? Sau de bărbați buni la toate. Prietena mea Sheila spune că uneori și aici sunt uciși copiii. Dar eu nu cred. Doamna Pincen spune că imaginația Sheilei e mult prea bogată și că asta n-o s-o ajute în viață. Nu știu dacă imaginația ei e prea bogată, dar sunt convinsă că născocesc unele lucruri, cum a fost atunci când a fost adusă aici și jura că părinții ei n-au semnat Declarația, că ea era Legală și că se comisese o greșeală, deoarece părinții ei spusese că Nu Longevității. Insista întruna că vor veni și o vor scoate de aici, odată ce totul avea să se lămurească.

N-au făcut-o niciodată, desigur.

Suntem cinci sute de Surpluși aici, la Grange Hall. Eu fac parte dintre cei mari și mă aflu aici de cel mai mult timp. Sunt aici de când aveam doi ani și jumătate – aceasta era vârsta mea când m-au găsit. Eram ținută într-un pod – puteți să vă imaginați? Se pare că vecinii m-au auzit plângând. Știau că nu trebuie să fie nici un copil în casă și au chemat Autoritățile. Doamna Pincen mi-a spus că trebuie să le fiu recunoscătoare acestor vecini. Copiii au un fel al lor de a cunoaște adevărul, a mai spus ea, așa că eu, probabil, am plâns pentru că voiam să fiu găsită. Ce altceva puteam să fac – să-mi petrec toată viața într-un pod?

Nu-mi amintesc nimic despre pod sau despre părinții mei. Parcă ceva am reușit totuși – dar nu sunt chiar sigură. S-ar putea să fi fost doar un vis. De ce ar fi încălcat cineva Declarația și ar fi avut un copil, doar pentru ca să-l țină în pod? E de-a dreptul stupid.

Nu-mi amintesc prea multe nici despre sosirea la Grange Hall, dar asta nu e ceva surprinzător – cine are amintiri de la vârsta de doi ani și jumătate? Îmi amintesc doar cât de frig era, îmi amintesc că am plâns după părinții mei până am răgușit, deoarece pe atunci nu înțelegeam cât de egoiști și de

proști fuseseră. Îmi mai amintesc și că dădeam de necazuri, indiferent ce făceam. Dar asta e tot.

Acum stau departe de probleme. Am învățat totul despre responsabilitate, zice doamna Pincen, care se pare că s-a hotărât să facă din mine un Bun Prețios.

Bun Prețios Anna. Îmi place mult mai mult decât Surplus Anna.

Motivul pentru care s-a stabilit să devin Bun Prețios este faptul că învăț repede. Pot să găsesc cincizeci de feluri de mâncare la cele mai înalte standarde și încă patruzeci de nivel mediu. Nu sunt așa de bună la preparatul peștelui, cum sunt la gătitul cărnii. Dar sunt o bună croitoreasă și sunt pe cale să ajung o foarte reușită menajeră, conform ultimei evaluări. Dacă atenția mea pentru detalii se îmbunătățește, data viitoare voi obține un calificativ și mai bun. Ceea ce înseamnă că în șase luni, când părăsesc Grange Hall, pot fi angajată de una dintre cele mai bune case. Peste șase luni împlinesc cincisprezece ani. Atunci va veni timpul să mă bazez pe mine însămi, zice doamna Pincen. Am avut noroc că am primit o pregătire atât de bună, care m-a ajutat să-mi cunosc locul, pentru că asta le place oamenilor din cele mai bune case.

Nu știu ce să simt în legătură cu plecarea de la Grange Hall. Cred că emoție, dar și teamă. Cel mai depărtat loc unde am fost vreodată e la o casă din sat, unde am lucrat ca internă timp de trei săptămâni, când menajera proprietăreii a fost bolnavă. Doamna Kean, cea care ne preda cursul de gătit, m-a dus acolo într-o noapte de vineri și m-a adus înapoi după trei săptămâni. Și când ne-am dus și când ne-am întors era întuneric, așa că n-am văzut prea multe din sat.

Totuși, casa în care am muncit era frumoasă. Nu semăna deloc cu Grange Hall – camerele erau zugrăvite în culori

strălucitoare, calde, cu covoare groase pe jos, pe care puteai să îngenunchezi fără să-ți rănești genunchii, și cu sofale uriașe, care te făceau să-ți dorești să te ghemuiești în ele și să dormi o veșnicie.

Avea și o curte mare, pe care o puteai vedea de la toate geamurile, și era plină de flori minunate. În spatele curții era ceva ce se numea un teren viran arendat, unde doamna Sharpe cultiva uneori legume, deși cât am fost eu acolo n-a crescut nimic pe el. Ea spunea că florile erau o Favoare, pe care Autoritățile nu o vedeau cu ochi buni. Acum, când alimentele nu puteau fi aduse cu avionul din toată lumea, fiecare trebuia să-și cultive cele necesare. Doamna Sharpe spunea că ea una consideră că și florile sunt importante, dar că Autoritățile nu sunt de acord cu asta. Eu cred că avea dreptate – uneori florile sunt la fel de importante ca mâncarea. Cred că asta depinde de cât de foame îți este.

În casă, doamna Sharpe avea calorifere, așa că nu era niciodată frig. Iar ea era cea mai drăguță, cea mai amabilă femeie – odată când făceam curățenie în dormitorul ei s-a oferit să mă lase să încerc rujul ei de buze. Eu am refuzat, deoarece am crezut că s-ar putea să-i spună doamnei Pincenț, dar mai târziu am regretat. Doamna Sharpe vorbea cu mine de parcă n-aș fi fost un Surplus. Spunea că e bine să aibă iar o prezență tânără prin preajmă.

Mi-a plăcut să muncesc acolo – mai ales pentru că doamna Sharpe era așa de drăguță, dar și pentru că îmi plăcea să mă uit la fotografiile pe care le avea pe toți pereții, făcute în locuri incredibile. În fiecare fotografie se afla doamna Sharpe zâmbind, ținând în mână un pahar sau stând în fața unei clădiri minunate sau a unui monument. Ea spunea că fotografiile erau amintiri de vacanță. Pleca în călătorie prin lume de trei ori pe an cel puțin, așa mi-a spus. Zicea că înainte zbura

cu avionul, dar acum prețul energiei o silea să meargă cu vaporul sau cu trenul, totuși se ducea, pentru că trebuie să vezi lumea, altfel ce rost mai are? Am vrut să o întreb „ce anume să aibă rost?” dar n-am făcut-o, pentru că nu trebuie să pui întrebări, nu e politicos. Ea spunea că a fost în o sută cincizeci de țări, în unele de mai mult de două ori, iar eu am încercat să nu rămân cu gura căscată, deoarece nu voiam să știu că eu nici măcar nu știam că există atât de multe țări pe Pământ. La Grange Hall nu învățăm despre țări.

Până acum, probabil că doamna Sharpe a fost în o sută cincizeci și trei de țări, deoarece eu am fost la ea acasă acum mai bine de un an. Aș vrea să mai fiu menajera ei. Nu m-a lovit nici măcar o dată.

Trebuie să fie minunat să călătorești prin țări străine. Doamna Sharpe mi-a arătat o hartă a lumii și unde e situată Anglia. Mi-a povestit despre deșertul din Orientul Mijlociu, despre munții din India și despre oceane. Cred că locul meu favorit ar fi deșertul, deoarece acolo se pare că nu există oameni. Ar fi greu să fii Surplus în deșert – chiar dacă ai ști că în realitate asta ești, n-ar exista nimeni în jur care să-ți amintească.

Totuși, probabil că nu voi vedea niciodată deșertul. Doamna Pincenț spune că totul va dispărea cu repeziciune, deoarece acum se construiește și acolo. Deșertul e un lux pe care omenirea nu și-l mai poate permite, zice ea. Mai bine m-aș gândi ce rușe mai am de călcat, decât să visez la locuri unde nu voi putea ajunge niciodată. Nu sunt sigură dacă are prea mare dreptate în legătură cu asta, deși nu i-am spus-o niciodată. Doamna Sharpe zicea că a avut odată o menajeră care obișnuia să meargă cu ea în călătoriile din jurul lumii, făcându-i bagajul și ocupându-se de bilete și de alte lucruri de genul acesta. A fost menajera ei timp de patruzeci de ani,

mi-a spus, și a fost foarte tristă când a plecat, deoarece noua ei menajeră nu poate suporta temperaturile înalte, așa că trebuie să o lase acasă când pleacă în voiaj. Dacă aș putea să obțin o slujbă la o doamnă care călătorește mult, nu cred că mi-ar păsa de temperaturile înalte. Deșertul este cel mai fierbinte loc și sunt sigură că mi-ar plăcea acolo.

– Anna! Anna! Vino odată!

Anna ridică ochii de pe micul jurnal pe care i-l dăruise doamna Sharpe la plecare și îl strecură în ascunzătoarea lui, împreună cu pixul.

– Da, doamnă Pincen! strigă ea grăbită și ieși alergând din Baia Fetelor Numărul 2, apoi mai departe pe coridor, roșind.

De când o striga doamna Pincen? Cum de n-o auzise?

Adevărul e că nu-și dăduse seama cât de absorbită era când scria. Primise jurnalul de la doamna Sharpe în urmă cu un an. Era un caiet mic și gros cu coperta din piele roz și conținea niște pagini groase bej, ce arătau atât de frumos, încât nu-și imaginase vreodată că le-ar putea murdări, nici măcar cu un singur semn făcut pe foile acelea minunate. De atunci îl scosese adesea și se uitase la el. Îl răsuca în mâini, bucurându-se vinovată de textura moale a copertei ce-i atinge degetele, înainte de a-l ascunde din nou. Dar nu scrisese niciodată în el – până atunci. În acea zi, dintr-un motiv oarecare, l-a scos, a luat un pix, și fără să se mai gândească a început să scrie. Și odată ce a început, a descoperit că nu mai voia să se oprească. Gândurile și sentimentele, înăbușite de griji și de epuizare, au țâșnit deodată la suprafață de parcă simțeau nevoia de aer.

Ceea ce era foarte bine, dar dacă ar fi fost descoperită ar fi fost bătută. În primul rând, nu avea voie să accepte cadouri de la nimeni. În al doilea rând, jurnalele și scrisul erau interzise la Grange Hall. Surplusii nu se aflau acolo pentru a citi și a scrie, ci pentru a învăța și a munci, spunea adesea doamna Pincen. Tot ea zicea și că lucrurile ar fi fost

mult mai ușoare, dacă nici măcar n-ar fi trebuit să-i învețe să scrie și să citească, deoarece scrisul și cititul erau ocupații periculoase; te făceau să gândești, și Surplusii care gândeau prea mult nu erau folositori, ci dificili. Dar oamenii voiau servitoare și menajere educate, așa că doamna Pincen nu avusese de ales.

Dacă Anna ar fi fost cu adevărat un material demn de a deveni Bun Prețios, s-ar fi descotorosit pentru totdeauna de jurnal, știa asta. „Tentația e un test“, zicea adesea doamna Pincen. Iar ea eșuase deja de două ori în fața tentației – prima dată acceptând cadoul, și acum scriind în el. Un adevărat Bun Prețios nu cedează astfel în fața tentației, nu-i așa? Un Bun Prețios pur și simplu nu încalcă regulile.

Dar Anna, care nu încălcase niciodată nici o regulă, care considera că regulamentele există pentru a fi respectate literă cu literă, a descoperit până la urmă o tentație căreia nu i-a putut rezista. Acum, când jurnalul conținea scrisul ei, își dădea seama că zăgazurile fuseseră rupte și că n-ar suporta să-l piardă, indiferent de preț.

„Va trebui doar să mă asigur că nu va fi găsit niciodată“, hotărî ea în timp ce alergia spre biroul doamnei Pincen. Dacă nimeni nu-i afla secretul vinovat, putea să-și încredințeze sentimentele jurnalului, convingându-se totodată că nu făcea ceva rău, că acel mic izvor de pace, pe care și-l crease pentru ea însăși la Grange Hall, nu se afla în pericol.

Înainte de a intra în biroul doamnei Pincen, Anna își reluă înfățișarea obișnuită și-și netezi salopeta. Surplusii trebuiau să arate tot timpul curați și ordonați și ultimul lucru pe care-l voia Anna era să o supere degeaba pe doamna Pincen. Acum devenise Prefect, ceea ce însemna că primea încă o porție la cină, când rămânea suficientă mâncare, precum și o pătură în plus, iar asta făcea diferența dintre un somn bun și o noapte petrecută dărdăind de frig. Nu, ultimul lucru pe care-l voia era să dea de vreun necaz.